

<https://doi.org/10.31891/2307-5732-2025-359-85>
УДК 685.34.341

БАБИЧ АНТОНІНА

Київський національний університет технологій та дизайну

<https://orcid.org/0000-0001-5061-3292>

e-mail: basienka@ukr.net

ЛИПСЬКИЙ ТИМОФІЙ

Київський національний університет технологій та дизайну

<https://orcid.org/0000-0003-4166-6581>

e-mail: Lypski37@gmail.com

РИБАК КОСТЯНТИН

Київський національний університет технологій та дизайну

e-mail: kofa@gmail.com

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У ПРОЄКТУВАННІ ТА ВИГОТОВЛЕННІ ФОРМОВАНИХ ШКІРГАЛАНТЕРЕЙНИХ ВИРОБІВ

Актуальність теми. Новації, технології, екологічні ноти в дизайні, елементи нового і не звичного або навпаки елементи природного і звичного сьогодні є трендом і індустрії шкіргалантерейних виробів.

Модульне проектування деталей та вузлів, їх формування при створенні жорсткої форми привертає увагу дизайнерів, знавців моди і практичних фахівців індустрії моди та дотичних до неї фахівців.

Мета дослідження. Метою дослідження є розробка колекції аксесуарів з натуральної шкіри в стилі екологічного дизайну з елементами формованих жорстких деталей корпусу сумки у вигляді мушлі та її апробація.

Об'єктом дослідження є процес конструктивного формоутворення дизайну і корпусу сумочних виробів з шкіряних матеріалів для виробництва жіночих аксесуарів.

Предметом дослідження є сумочний виріб з елементами жорстких формованих деталей в стилі «еко».

Методи дослідження. В роботі використано метод спостережень, метод огляду і аналізу даних та літератури, експериментальні методи для оцінки властивостей матеріалів та виробів за фізико-механічними показниками, а також метод визначення якості виробів шляхом дослідного носіння.

Елементи наукової новизни. Вперше застосовано в галузі метод формування шкіряних матеріалів на пластиковій основі за рахунок попередньо створеної гіпсової відливки для створення жорстких конструкцій сумочних виробів.

Практичне значення результатів роботи. Розроблено колаж натхнення, ескізи та технічні рисунки аксесуарів, 3Dмоделі сумок, розроблено технологію виливу зливка і формування каркасу виробу. Як результат представлено колекцію шкіргалантерейних виробів жіночого асортименту «Ebb» у вигляді мушлі виготовлених в умовах дизайн студії «Kofa» та пакет конструкторсько-технологічної документації на вироби. Виготовлені моделі протестовано в лабораторних умовах і апробовано під час дослідного носіння, що дало можливість підтвердити високу якість виробів, стверджувати вдале поєднання функціональної і конструктивної складової сумки з актуальним естетичним природним дизайном.

Ключові слова: сумка, форма, гіпсова відливка, технологія, конструкція, матеріал, якість.

BABYCH ANTONINA, LYPISKI TIMOFEY, RYBAK KOSTYANTYN

National University of Technology and Design

INDIVIDUAL APPROACH TO DESIGN AND MANUFACTURE OF MOLDED LEATHER GOODS

Relevance of the topic. Innovations, technologies, ecological notes in design, elements of new and unusual or vice versa elements of natural and usual are today a trend in the leather goods industry.

Modular design of parts and assemblies, their formation when creating a rigid form attracts the attention of designers, fashion experts and practical specialists of the fashion industry and related specialists.

Purpose of the study. The purpose of the study is to develop a collection of accessories from genuine leather in the style of ecological design with elements of molded rigid parts of the bag body in the form of a shell and its testing.

The object of the study is the process of constructive shaping of the design and body of handbags from leather materials for the production of women's accessories.

The subject of the study is a handbag with elements of rigid molded parts in the "eco" style.

Research methods. The work used the observation method, the method of reviewing and analyzing data and literature, experimental methods for assessing the properties of materials and products by physical and mechanical indicators, as well as the method of determining the quality of products by experimental wearing.

Elements of scientific novelty. For the first time in the industry, the method of forming leather materials on a plastic base using a previously created plaster cast to create rigid structures of handbags was used.

Practical significance of the results of the work. A collage of inspiration, sketches and technical drawings of accessories, 3D models of bags were developed, a technology for casting an ingot and forming the frame of the product was developed. As a result, a collection of leather goods of the women's assortment "Ebb" in the form of a shell made in the conditions of the design studio "Kofa" and a package of design and technological documentation for the products were presented. The manufactured models were tested in laboratory conditions and approved during experimental wearing, which made it possible to confirm the high quality of the products, to affirm the successful combination of the functional and constructive component of the bag with the current aesthetic natural design.

Keywords: bag, form, plaster cast, technology, design, material, quality.

Стаття надійшла до редакції / Received 03.11.2025

Прийнята до друку / Accepted 18.11.2025

Постановка проблеми у загальному вигляді

Індивідуальний підхід у проектуванні сучасних аксесуарів на основі творчого задуму та джерела натхнення, в застосуванні інноваційних технологічних прийомів щодо розробки форми основи (гіпсового зліпка) та виготовленні на її основі конкурентного, функціонального, якісного та естетично-привабливого виробу є актуальним і важливим завданням дизайнера-практика від втілення якого на пряму залежить його прибуток і просування бренду на ринку товарів та послуг.

Технологічні новації, сучасний не стандартний дизайн, екологічне спрямування, модульне проектування деталей та вузлів, функціональність та естетика, технології створення виробів жорсткої форми – все це сьогодні є трендом у світі моди. Саме тому ці питання є важливими, актуальними і цікавими для фахівців, потребують дослідження та розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дизайн – порівняно нове соціокультурне явище, яке формує моду і продукує актуальні технологічні новації [1-3]. Раніше дизайнерів називали художниками, модельєрами, конструкторами, технологами. Це були фахівці-однорідці, які надихнувшись ідеєю розробляли у творчому тандемі ескізи, робочі креслення, створювали форму виробу, підбирали матеріали та розробляли нові чи удосконалювали існуючі технології виготовлення виробів певної групи. Сьогодні цифровізація і штучний інтелект дозволяє скоротити людський і технічний ресурс, розробляти моделі виробів в електронному форматі, візуалізувати і навіть виготовляти за допомогою модульного 3Д проектування на спеціальних 3Д принтерах з сучасних різновидів штучних і синтетичних матеріалів певної консистенції [4,5].

Оскільки в даному дослідженні мова йде про формовані вироби з натуральної шкіри, тому сегмент літератури нас цікавить щодо дослідження питань технологічного формування виробів зі шкіри з метою створення жорсткої форми.

Класично процес технологічного формування виробів з натуральної шкіри різних методів дублення для отримання жорсткої форми було використано при виробництві взуття. В Україні, метрами цієї справи вважаються в Україні проф. Мороз О.Л., Лобза Г.С., Коновал В.П. та інші. Вони формували науку і виробництво на усіх етапах становлення і розвитку галузі. Про це свідчать їх відомі наукові праці, підручники та монографії [6-8].

Українські вчені різних поколінь, а саме Вуштей О.А., Бабич А.І., Лещишин М.М., Кернеш В.П., Михайловська О.А. та інші внесли значний внесок у розвиток науки і техніки країни, у розвиток промисловості і окремих її галузей, в розробку удосконалення технологій виготовлення виробів, досліджували різні варіанти удосконалень в уже існуючих конструкціях, працювали над питаннями впровадження у виробництво сучасних, ресурсощадних, екологічних та безвідходних технологій [9-12].

Формулювання цілей статті

Досліджені і проаналізовані теоретичні та практичні розробки науковців різних поколінь орієнтовані на розробку конструкцій моделей і виготовлення сегменту шкіргалантерейних виробів різного призначення дозволяють впевнено стверджувати, що дана проблематика є актуальною і цікавою. Тому метою даної роботи є розробка конструкції сумки у вигляді природної мушлі жорсткої форми і технології виготовлення виробів шляхом формування матеріалу натуральної шкіри на жорсткий каркас, яка дозволяє технологічно створити усі природні рельєфні вигини мушлі на каркасі виробу. Розроблені та виготовлені власноруч дизайнером зразки виробів на основі творчого пошуку і джерела натхнення мають на меті сформулювати стійкі тенденції щодо використання екологічної складової і природної форми в дизайні виробів, покращення їх якості і довговічності за рахунок впровадження сучасних технологічних підходів до виготовлення жорсткої форми каркасу шкіргалантерейних виробів [1-12,13].

Виклад основного матеріалу

Створення сучасного і креативного дизайну аксесуарів з натуральної шкіри із застосуванням еко складової і природних форм мушлі передбачає не тільки зміну зовнішньої форми сумки, але і впровадження технологічно нових та інноваційних підходів щодо отримання каркасу виробу жорсткої форми, який є естетично привабливим, комфортним та надійним у використанні.

Розробка технологічного дизайну сумок жіночого асортименту у вигляді мушлі в стилі еко з шкіряних матеріалів є особливим баченням автора ідеї щодо питань краси, моди і естетики, а впровадження не стандартних технологічних рішень та прийомів у виготовленні виробу дозволяє йому створити власний стиль, як відображення внутрішнього світу, вподобань і прагнень.

Проаналізувавши результати теоретико-аналітичного дослідження в сегменті наукових праць за напрямом [1-13] можна зробити висновок про те, що сучасні тенденції моди на 2025-2030 роки щодо використання природних елементів в еко-дизайні виробів є такими, що активно продукуються фахівцями моди та впроваджуються в соціумі, тому розробка моделей виробів сучасних не типових конструкцій є на часі.

В даній роботі було досліджено теоретико-аналітичним шляхом тенденції моди, конструкції сумок [1,8] та їх природний прототип річну та океанічну мушлю, розроблено творче джерело у вигляді колажу ідей та 3D моделей сумок (рис.1), ескізи (рис.2 а,б) та пакет конструкторсько-технологічної документації на вироби колекції. За результатами творчого пошуку і попередньої апробації технологічних етапів виготовлено з натуральної шкіри [13-15] і представлено в роботі дослідні зразки колекції «Ebb» (рис.3).

Рис.1. Візуалізація творчого джерела ідей колекції «Ebb»
(колаж ідей джерела натхнення з 3Д моделями проєктуємих виробів)

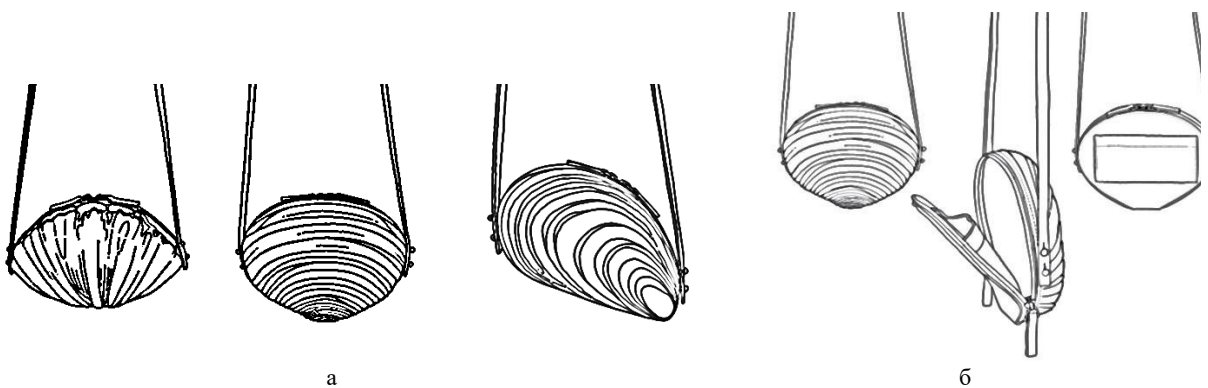

Рис.2. Візуалізація ескізів моделей сумок колекції «Ebb»
а - моделі обрані до розробки; б - приклад детального зображення ескізу моделі - пропозиції

Рис.3 Фото візуалізація готових виробів колекції «Ebb»
(автор ідеї і розробник: К. Рибак; наукові керівники проєкту: А. Бабич, Т. Липський)

Колекція має незвичну назву «Ebb» оскільки даний термін перекладається як відлив форми, а головна технологічна ідея виготовлення колекції аксесуарів саме спрямована на отримання гіпсової форми-каркасу

шляхом відливу з подальшим формуванням на її основі жорсткого полімерного каркасу виробу і його обтяжку натуральною шкірою. Дана технологія є винайденою і удосконаленою співавторами розробки шляхом дослідження, аналізу і експериментального втілення різних елементів та технологічних процесів класичних технологій, наприклад таких як формування чи відлив форми об'єкту. Етапи відливу форми і поетапного виробництва аксесуарів колекції представлено візуально на фото (рис.4.), а особливості технології відливу форми та формування каркасу виробу є авторськими, тому не висвітлюються. Технологія відливу

Рис. 4. Етапи виготовлення аксесуарів колекції «Ebb»

експериментально і формоутворення форми каркасу аксесуарів апробована в умовах виробничої лабораторії дизайн студії «Kofta». Виготовлені зразки сумок пройшли апробацію в лабораторних умовах щодо вимог міцності формованого корпусу виробу [16], а також шляхом дослідного носіння [17] та отримали високу оцінку експертів і споживачів.

Висновки

Визначення моди як важливого соціального феномена, що виявляє вплив на соціум наразі є важливим для формування асортименту виробів і просування бренду. Мода, як інструмент формування думок і вподобань, долучає людей до нового, виконуючи інноваційну функцію провідника. Формування нових смаків і тенденцій в моді та слідування їй сприяє самовираженню і самоствердженню людини, тому дана колекція сумок розроблена для сучасних і креативних жінок, що люблять красу, естетику і функціонал у всіх можливих проявах.

В даній роботі було розроблено та виготовлено аксесуари жіночого асортименту з натуральної шкіри у вигляді мушлі в умовах виробничої лабораторії дизайн студії «Kofta».

Апробація зразків готових виробів аксесуарів пройшла в лабораторних умовах щодо визначення міцності і надійності каркасу сумки, а також в умовах дослідного носіння виробів за органолептичною оцінкою показників зношуваності виробів. Аналіз даних дослідження підтверджує естетико-функціональну складову аксесуарів згідно заданої стилістики та достатню якість і зносостійкість виробів.

Література

1. Мода и стиль. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.styleadvisor.ru/moda-i-stil/modnyi-garderob/103.html>
2. Огляд ринку. Вітчизняна індустрія моди. / Мій бізнес [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://msb.aval.ua/ru/news/?id=24843>
3. Вишенський І. А. Основи теорії дизайну./І.А. Вишенський - Литва: «Парна», 2020 - 216 с.
4. Івасенко М. В. Адаптація fashion-індустрії до глобальних світових процесів/М.В. Івасенко, А.В. Гвритішвілі М.І. Савіна, Т.С. Гаркава, С.М. Колле// Науково-виробничий журнал «Індустрія моди. Fashion Industry» – №3 – Київ: 2020 - С.36-40
5. Каменець С. Є. Використання сучасних методів візуального дизайну та просторового моделювання для створення шкіргалантерейних виробів /С.Є. Каменець, В.В. Васютинська// Вісник Хмельницького національного університету. Серія "Технічні науки" – № 4 – Хмельницький: 2020 – С. 199-204.

6. Кисіль М.В. Формоутворення в дизайні одягу і аксесуарів: Історичний аспект/ М.В. Кисіль// Вісник ХДАДМ. – №5. – Харків: 2009. – С. 99-104
7. Надопта Т.А. Особливості проектування деталей верху взуття з використанням принципів модульної трансформації / Т.А. Надопта, О.А. Михайловська, В.П. Коновал // Вісник Хмельницького національного університету. Серія "Технічні науки" – №1, Хмельницький: 2016 (233) – с.176-180;
8. Універсальний довідник взуттєвика. / [Коновал В. П., Гаркавенко С. С., Свістуніова Л. Т. та ін.]. – К.: Лібра, 2010. – 720с.
9. Бабич А.І. Формоутворення асортименту жіночих сумок з елементами трансформації на основі маркетингових досліджень. Науково-виробничий журнал «Індустрія моди. Fashion Industry» /А.І. Бабич, Н.С. Васильєва // – № 3– Київ:2021– С.36-47
10. Лещишин М. Використання креативних методів та нетипових матеріалів у дизайні виробів індустрії моди. [Електронний ресурс] / М. Лещишин, А. Бабич, В. Кернеш, П. Білоус // Журнал «ICAMS» (Румунія) - 2022 <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226649098T>.
11. Бабич А. І. Розробка колекції жіночих сумочних виробів в еко-стилі / А.І. Бабич, А.В. Загорська, В.П. Кернеш, О.А. Вуштей // Вісник Хмельницького національного університету : Серія "Технічні науки" – №4– Хмельницький: 2020 – С.205-210.
12. Михайловська О. А. Художньо-конструктивні ознаки та параметри формотворення модульного взуття / О.А. Михайловська, А.Б. Домбровський // Легка промисловість. Індустрія моди –№2 – Київ: 2018 – С. 48–52.
13. Резванова Л.Н. Технологія шкіргалантерейних і лимарних виробів: Навчальний посібник / Л.Н. Резванова, В.Т. Прохоров, Н.В. Щербакова, Т.М. Осіна. – Київ: Вид-во «Вища школа», 2018 – 517с.
14. Шкіра турецького виробництва. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://uyguner.com>
15. ДСТУ ISO 17236:2007. Шкіра. Фізико-механічні випробування. Визначення напрямку залишкового подовження (ISO 17236:2002, IDT)
16. Бабич А.І. Дослідження фізико-механічних характеристик шкіряних матеріалів декорованих петриківським розписом в процесі виготовлення та експлуатації взуття і аксесуарів / А.І. Бабич, В.П. Кернеш// Вісник Хмельницького національного університету: Серія "Технічні науки" – №4 (269) – Хмельницький: 2020 – С.82-90.
17. Михайловська О.А. Аналіз і планування показників якості жіночих сумок при формуванні перспективної колекції / О.А. Михайловська, А.Б. Домбровський, Г.Є. Лобанова // Вісник Хмельницького національного університету: Серія "Технічні науки" – №3 (285) – Хмельницький: 2020 – С.239-245.

References

1. Moda y styl. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.styleadvisor.ru/moda-i-stil/modnyi-garderob/103.html>
2. Ohliad rynku. Vitchyzniana industriia mody. / Mii biznes [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <https://msb.aval.ua/ru/news/?id=24843>
3. Vyshenskyi I. A. Osnovy teorii dyzainu. / I. A. Vyshenskyi - Lytva: «Parna», 2020 - 216 s.
4. Ivasenko M. V. Adaptatsiia fashion-industrii do hlobalnykh svitovykh protsesiv / M. V. Ivasenko, A. V. Hvitishvili M. I. Savina, T. S. Harkava, S. M. Kollie // Naukovo-vyrobnychiy zhurnal «Industriia mody. Fashion Industry» – №3 – Kyiv: 2020 - S.36-40
5. Kamenets S. Ye. Vykorystannia suchasnykh metodiv vizualnoho dyzainu ta prostorovoho modeliuvannia dlia stvorennia shkirhalantereynykh vyrobiv / S. Ie. Kamenets, V. V. Vasiutynska // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia "Tekhnichni nauky" – № 4 – Khmelnytskyi: 2020 – S. 199-204.
6. Kysil M. V. Formoutvorennia v dyzaini odiahu i aksesuivariv: Istorychnyi aspekt/ M. V. Kysil // Visnyk KhDADM. – №5. – Kharkiv: 2009. – S. 99-104
7. Nadopta T. A. Osoblyvosti proektuvannia detalei verkhу vztutia z vykorystanniam pryntsyv modulnoi transformatsii / T. A. Nadopta, O. A. Mykhailovska, V. P. Konoval // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia "Tekhnichni nauky" – №1, Khmelnytskyi: 2016 (233) – s.176-180;
8. Universalnyi dovidnyk vztutievky. / [Konoval V. P., Harkavenko S. S., Svistunova L. T. ta in.]. – K.: Libra, 2010. – 720s.
9. Babych A. I. Formoutvorennia asortymentu zhinochykh sumok z elementamy transformatsii na osnovi marketynhovykh doslidzhen. Naukovo-vyrobnychiy zhurnal «Industriia mody. Fashion Industry» / A. I. Babych, N. S. Vasyliieva // – № 3– Kyiv: 2021– S.36-47
10. Leshchyshyn M. Vykorystannia kreatyvnykh metodiv ta netypovykh materialiv u dyzaini vyrobiv industrii mody. [Elektronnyi resurs] / M. Leshchyshyn, A. Babych, V. Kernesh, P. Bilous // Zhurnal «ICAMS» (Rumuniiia) - 2022 <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226649098T>.
11. Babych A. I. Rozrobka kolektsii zhinochykh sumochnykh vyrobiv v eko-styli / A. I. Babych, A. V. Zahorska, V. P. Kernesh, O. A. Vushteii // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu : Seriiia "Tekhnichni nauky" – №4– Khmelnytskyi: 2020 – C.205-210.
12. Mykhailovska O. A. Khudozhno-konstruktyvni oznaky ta parametry formotvorennia modulnoho vztutia / O. A. Mykhailovska, A. B. Dombrovskiy // Lehka promyslovisht. Industriia mody –№2 – Kyiv: 2018 – S. 48–52.
13. Rezvanova L. N. Tekhnolohiia shkirhalantereynykh i lymarnykh vyrobiv: Navchalnyi posibnyk / L. N. Rezvanova, V. T. Prokhorov, N. V. Shcherbakova, T. M. Osina. – Kyiv: Vyd-vo «Vyshcha shkola», 2018 – 517s.
14. Shkira turetskoho vyrobnystva. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://uyguner.com>
15. DSTU ISO 17236:2007. Shkira. Fyzyko-mekhanichni vyprobuvannia. Vyznachennia napriamku zalyshkovoho podovzhennia (ISO 17236:2002, IDT)
16. Babych A. I. Doslidzhennia fyzyko-mekhanichnykh kharakterystyk shkiriannykh materialiv dekorovanykh petrykivskym rozpysom v protsesi vyhotovlennia ta ekspluatatsii vztutia i aksesuivariv / A. I. Babych, V. P. Kernesh // Herald Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu: Seriiia "Tekhnichni nauky" – №4 (269) – Khmelnytskyi: 2020 – C.82-90.
17. Mykhailovska O. A. Analiz i planuvannia pokaznykiv yakosti zhinochykh sumok pry formuvanni perspektyvnoi kolektsii / O. A. Mykhailovska, A. B. Dombrovskiy, H. Ie. Lobanova // Herald Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu: Seriiia "Tekhnichni nauky" – №3 (285) – Khmelnytskyi: 2020 – C.239-245.